

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaševanje v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) MARCH 19, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 65

POSVEŠČENJE JUGOSLOVANSKEGA IN TURŠKEGA GEN. ŠTABA

Generalna štaba, ki se bosta sestala tekoma 48 ali 72 ur, bosta pripravila načrte za takojšen udar.

SODELOVANJE ARMAD ŠTIRIH DRŽAV

BERN, Švica, 17. marca. — Če, ki prihajajo iz Afrike in z angleškega otočja).
Zaupanje v Roosevelta
Ameriški predsednik Roosevelt je obema deželama, Jugoslaviji in Turčiji, svečano zagotovil, da bosta dobila iz Amerike brezplačno tanke, bombnike, topove, municijo in ves ostali bojni material, ako se dvigneta proti nasilnosti diktatorjev. — Rooseveltova obljuba in navzočnost angleške armade v Grčiji, sta adpravili pri obeh deželah — kot je videti — zadnje morebitne dvome, zato sta se pričeli javno upirati nemškimi zahtevam. — Poročila iz Beograda naznačajo, da so predsednik in njegovi svetovalci po večkrat dnevno informirani od kneza Pavla in njegovih svetovalcev o razvoju stvari v Jugoslaviji. Amerika, Anglija, Jugoslavija in Turčija delujejo zdaj roko v roki.

V Liverpoolu in Glasgowu je bilo ubitih 1,000 ljudi

Angleška zračna sila je pogreznila nemško ladjo, ki je prevažala razne potrebščine.

LONDON, 19. marca. — Angleška vlada naznanja, da so nemški letalci tekom svojih napadov na Liverpool in Glasgow, kateri mesti so napadali tri zaporedne noči, ubili 1,000, ranili pa 1,300 oseb. V Liverpoolu je bilo 500 ljudi ubitih in 500 ranjenih; v Glasgowu pa 500 ubitih in 800 ranjenih.

Angleži pa so pogreznili v ponedeljek neko nemško ladjo za prevažanje potrebščin. Angleška zračna sila je napadla mesta Wilhelmshaven, Bremen, Rotterdam in Oldenburg.

Tem nemškega zračnega napada na London je bilo poručenih nekaj hiš, pod katerimi je bilo pokopanih več ljudi. Nemci niso izvedli svojega napada na London v masah, temveč so priletela nad mesto le posamezna nemška letala.

"Veseli mlinari"

V nedeljo, dne 23. marca, bo priredil hrvatski pevski zbor "Abrašević" lepo igro "Veseli mlinari". Igra, ki je v treh dejanjih, se bo pričela popoldne ob treh, zvečer pa na ples in prosta zabava. Za ples bo igral Pecovor orkester. Pevski zbor Abrašević vlijudno vabi k tej predstavi slovenske rojake.

Neusmiljen človek

Mestni sodnik Bradley Hull je včeraj obsodil Johna Palfija, starega 66 let in stanujočega na 2874 East 111th St., na \$50 globe in v povračilo sodnih stroškov, ker je dajal psom meso, v katerega je stlačil igle in bučke. Palfi je priznal svoje kruto dejanje, češ, da mu delajo psi škodo na vrtu.

ODHAJANJE BOLGAROV V NEMČIJO

BEOGRAD, 18. marca. — Skozi Jugoslavijo odvažajo vlaki bolgarske delavce v Nemčijo, kjer bodo zaposleni v ondntni industriji in agrikulturi. Bolgari, ki odhajajo v Nemčijo, so mrki in žalostni.

To premeščanje delavcev ima več kot en vzrok. Prvič, bodo ti delavci nadomestili toliko nemških delavcev, ki bodo šli lahko v armado, drugič bo treba hraniti v Bolgariji toliko manj ust in bodo šla ta živila nemški armadi, tretjič, pa je v tem dejanju satanska poteza, da bo imel Hitler v teh Bolgarih talce, če bi Bolgarija ne hotela tako plesati kakor ji bo on godel.

Vojni department zahteva končanje stavke v Wright Field napravah v Daytonu

Ako se delavci Ameriške delavske federacije ne vrnejo na delo, bo vlada prevzela tovarno ter jo obratovala s svojimi lastnimi mehaniki.

WASHINGTON, 18. marca. — Neki uradnik vojnega departmenta je nocoj izjavil, da je pričel vojni department pretehtavati možnost prevzema konstrukcijskih del na Wright Fieldu v bližini Daytonu, O., ako se stavka tamošnjih delavcev ne poravnava.

Dotični uradnik je dalje izjavil, da doslej sicer ni predložil vojni department nobenega ultimata odgovornim činiteljem. Neki drug uradnik pa je izjavil, da bo vojni department morda prevzel nadaljevanje tega dela z mehaniki, ki jih bo preskrbel Civil Service komisija.

Stavka radi C. I. O. delavcev

V omenjenih napravah je zavtavkalo pred temi tedni unija gradbenih rokodelcev, pripada

jočih A. F. of L. organizaciji, ker je Penser Electric Installation iz New Yorka najela petero C. I. O. gradbenih delavcev, ki naj bi dovršili električno instalacijsko delo v vetrovnem tunelu, čigar stroški so določeni pod kontraktom na \$36,800.

John A. Breidenbach, predsednik A.F. of L. Dayton Buildings Trades koncila, ki je proglasil stavko, ni hotel nocoj preklicati stavke in poklicati delavcev nazaj na delo.

"Naši delavci bodo ostali doma jutri in sploh vsak dan, dokler onih pet CIO delavcev ne izgine od tu," je rekel Breidenbach. — Nato je rekel, da nima nobenega pojma, kaj misli tozadnevno ukreniti vojni department.

NAD PET MILIJONOV TON LADIJ POGREZNJENIH

LONDON, 18. marca. — Angleška admiraliteta naznanja, da je bilo v sedanjih vojni pogreznjenih že nad pet milijonov ton angleških, zavezniških in nevtralnih ladij. V tednu, ki se je končal 9. marca o polnoči, je bilo pogreznjenih 98.222 ton ladjevja.

Vseh skupaj je bilo v tem tednu pogreznjenih 25 ladij, od katerih je bilo dvajset angleških s skupno prostornino 84,244 ton pet zavezniških, ki so imele 14,588 ton prostornine, in nobene nevtralne ladje. Skupna izguba tonaže 9. marca o polnoči je znašala 5,061,089 ton.

Francija izročila Nemčiji magnata Fritza Thyssena

Nadaljni primer, kako neustvor Frankenstein upropašča svoje stvarnike.

VICHY, Francija, 17. marca. — Iz avtentičnih virov se naznanja, da je francoska vlada izročila Nemčiji znanega nemškega industrijskega magnata Fritza Thyssena, ki je pomagal Hitlerju v sedlo, pozneje pa je padel v njegovo nemilost. Thyssen se zdaj že nahaja v koncentracijskem taborišču v Dachau-u.

Fritz Thyssen je bil izročen Nemčiji pod pogoji nemško-francoskega premirja. Thyssen je živel v Cannesu na Rivieri, ko ga je meseca decembra aretirala francoska policija, ki ga je izročila nemškimi gestapovcem.

Nov grob

V ponedeljek večer ob 11:30 je preminila na svojem domu Mrs. Anna Krfašic, rojena Miklič, po domače Rihtarjeva Manca, v starosti 62 let. Pokojnica je bila doma pri Grosuplju na Dolenjskem, odkoder je prišla sem pred 36 leti. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Paula, hčer Mary, poroč. Saso, 4 sinove, Paula, Jacka, Edwarda in Franka in sestro Mary Zupančič. V Pueblo, Colo. dva brata Josepha in Martina, v stari domovini pa sestro Ivano Krasovec. Bila je članica društva Carniola Hive, št. 493. Macabees, Srca Marije (stara) in Slov ženske Zveze, št. 10. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti 1533 East 172nd St. ter v cerkev Marije Vnebovzvetje in potem na sv. Pavla pokopališče, pod vodstvom August F. Svetek pogrebnega zavoda. Bodi jih ohranjen blag spomin, preostalih naše sožalje!

Mihaljevičev urad

Tvrda Mihaljevič, ki se bavi z javnim notarstvom, s prodajo zemljišč in parobrodskih listkov itd., ima v današnjem listu važen oglas glede raznih poslov, ki jih izvršuje v posluho javnosti. — Omenjena pisarna se je preselila iz svojih starih prostorov v nove, moderno urejene, prostore nasproti Slovenskega narodnega doma, 6424 St. Clair Ave., kjer bo toliko lažje postregla slovenski in hrvaški javnosti. Stopite ob priliki v urad ter si oglejte novi, moderno urejeni urad.

Vabilo

Mr. in Mrs. Mike Podboy, ki vodita gostilno na 546 East 152 St. vabita vse prijatelje in znance na zabavo, ki se vrši v soboto za godovanje Jožetov in Pepec. Peli bodo Plut, Beie, Nosan in Lube. Igrala bo Krištofova godba.

Matsuokovo potovanje v Moskvo in Berlin

Japonski minister zunanjih zadev je zdaj na potu v Berlin, kamor se vozi po ruski transibirski železnici. Matsuoka se bo ustavil v Moskvi, kjer mu bo prirejen svečan državni banket, katerega se bodo udeležili najvišji sovjetski dostojanstveniki. Na potu v Berlin, kamor bo dospel v petek, bo Matsuoka v Moskvi le mimogrede razpravljal z ruskimi dostojanstveniki o političnih zadevah, kajti pred tem žel izvedeti, kakšne načrte ima Hitler za sovjetsko - japonsko zbliznanje. Iz Berlina bo odšel Matsuoka v Rim k Mussoliniju, toda ne v svrhu kakih važnih razgovorov, ker Mussolini ne

Sestanek turških, grških in angleških voditeljev

Italija pa prosi Nemčijo, naj slednja nikar se ne udari na Grčijo in naj da Italiji še en "čenč."

BEOGRAD, 19. marca. — Turški vojaški voditelji so se danes posvetovali z načelniki angleških in grških armad v Grčiji, kjer so zdaj Angleži zaposleni z razpostavljanjem topov za protiletalsko obrambo.

Poročila iz Ankare naznanjajo, da bo turški minister zunanjih zadev Sukru Saracoglu odpotoval v Egipt, kjer se bo zopet sestel z angleškim ministrom zunanjih zadev Edenom in z načelniki angleške armade. V Karagaču, na železniški postaji v bližini Adrianopla, sta se sestala gvernerja turške in grške Trakije.

Medtem pa se je doznalo, da je Italija zaprosila Nemčijo, naj nikar še ne udari na Grčijo in naj da Nemčija Italiji še en "čenč", da poizkusi še enkrat z bojno srečo napram Grčiji. Italijo je namreč sram, ker ne more ničesar opraviti proti tej mali državici.

Smrtna kosa

Po doigi boleznii je preminila na svojem domu 6606 Schaefer Ave. dobro poznana Paulina Lekše, rojena Berjak, stara 58 let. Doma je bila iz žužemberka, odkoder je prišla v Cleveland pred 40 leti. Njen soprog Louis je umrl 6. novembra, 1940. Tukaj zapuščala tri hčere: Paulino Debevec, Anno Poklar, Margaret Boldin in sina Louisa. V starem kraju pa dva brata, Johna in Franka, ki je trgovec v Kranju, ter sestro. Bila je članica društva sv. Anne, št. 4 SDZ, sv. Neže, št. 139 CKO in podružnice št. 25 S. Z. Z. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob devetih v cerkev sv. Vida iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda 6016 St. Clair Ave. in potem na Calvary pokopališče. Naj ji bo lahka ameriška zemlja. Preostalih naše sožalje!

Kdo je našel?

Neki reven rojak je nekje med 64. in 67. cesto, ali pa nekje na Metta Ave. in St. Clair Ave. izgubil živežne znamke (food stamps), social security karto in neke druge papirje. Če je te predmete kdo našel, je proš, da jih prinese v uredništvo "Enakopravnosti."

V bolnišnici

Mrs. Louis Semec iz E. 175th St. se nahaja v Emergency Clinic bolnišnici, kjer je bil operiran. Obiski so sedaj dovoljeni. Zelimu mu skorajšnje okrevanje.

JUGOSLOVANSKA ARMADA SE ZBIRA PRED ČRTO NEMŠKIH NASILNIKOV

Zadnje jugoslovanske rezerve hite pod zastave. — Koncem marca bo štela jugoslovanska armada milijon in 200,000 mož.

TUDI NA BALKANU JE KONEC "APIZANJA"

ISTANBUL, 19. marca. — Jugoslavija koncentrirala vojaške čete ob svoji jugovzhodni obrambni črti, ki teče vzporedno z Bolgarijo, kjer se bo uprla vsakemu sunku iz te, po Nemcih okupirane sosedne države.

Jugoslavija, ki je popolnoma obkrožena po osemletni osišču, kliče pod zastave vse svoje rezerve ter bo imela do konca marca pod orožjem milijon in 200,000 mož.

Angleži v Grčiji

Potniki, ki so prispeli včeraj iz Grčije, potrjujejo vesti, da izkrcava Anglija svoje vojaštvo v grških pristaniščih v Atenah, Solunu in v Volosu, kjer je doselej izkrcala že 200,000 mož z vso bojno opremo. Jugoslovanske čete so koncentrirane ob liniji, ki teče skozi Niš in Skoplje proti Grčiji, približno petdeset milj od Bolgarije.

Sprejem Rooseveltovega govora v Jugoslaviji

BEOGRAD, 17. marca. — Turško in grško časopisje je posvetilo po govoru predsednika Roosevelta toplo in simpatično pozornost Jugoslaviji, kjer je predsednikov govor tudi predmet razgovorov vseh krogov. Predsednikov govor, ki so ga natiskali v celoti na prvih straneh vsi štirje beograjski dnevnik, ki je naredil odločilen in silen vtis tako na ljudstvo, kakor na jugoslovansko vlado. Izredno močan ton beograjskega časopisja je naredil globok vtis celo na kroge osišča v Beogradu, tako da tudi slednji bolj razpravljajo o govoru predsednika Roosevelta kot pa o govoru, ki ga je imel Hitler v nedeljo in v katerem je podal svojo izjavo z ozirom na bodočnost.

Zadovoljstvo v Grčiji

Grško časopisje se bavi s sedanjim stališčem Jugoslavije in pravi: "Odločno stališče Jugoslavije, največje vojaške sile na Balkanu, more imeti za posledico samo naglo izčiščenje situacije." Vse grško časopisje je posvetilo veliko prominenco izjavi jugoslovanskega podpremierja dr. Vladimira Mačka, ki je dejal: "Mi ničesar ne zahtevamo, toda tudi ničesar ne damo!" Turško časopisje piše v podobnem tonu.

Požurba mobilizacije

Mobilizacija jugoslovanske armade je dosegla danes višek svoje naglice in šesti armadni zbor je že skoro docela mobiliziran. Tretji armadni zbor generala Ilije Brasiča, ki ima svoj glavni stan v Skoplju, in obo armadni zbor generala Božjuba Iliča, čigar baza je v Nišu, sta dobila močna ojačenja z "umunsko in bolgarske meje, v bližini grške meje.

V smeri raznih front odhajajo ogromni transporti vojnega materiala, v številni lahka in težka in antiletalska artiljerija, katero spremljajo veliki žarkometi. Mnogo teh vojaških kolon odhaja proti jugu skozi Beograd.

Odločno stališče jugoslovanske vlade

Krogi, ki stoje blizu jugoslovanske vlade, potrjujejo nocoj, da je vlada zavzela napram Nemčiji sledeče stališče: vzemi ali pa pusti! Jugoslovanska vlada ni namreč danes pripravljena dati Nemčiji nobenih večjih koncesij, razen da dovoli nekaterim nemškim bolniškim vlakom prevoz svojega ozemlja, ter da vzame gotove nemške svetovalce k vodstvu svoje industrije in agrikulture.

Davi se je naznanilo, da sta premier Dragiša Cvetković in zunanji minister Cincar-Marković pripravljena odpotovati v sredo v Berlin, kjer bosta podpisala z Nemčijo prijateljski in nenapadalni pakt, ki pa bo Jugoslavijo prav toliko vezal, kot večje Nemce njihovi pakti.

A. F. of L. hoče organizirati delavce Republic Co.

Ameriška delavska federacija hoče izpodriniti C. I. O. organizacijo iz jeklarn Republic korporacije.

Jess Gallagher, član organizacijskega štaba Ameriške delavske federacije, je včeraj naznanil, da si Federacija prizadeva, organizirati delavce v jeklarnah Republic Steel korporacije, kjer hoče izpodriniti C. I. O. Steel Workers Organizacijo.

Gallagher je dejal, da je bila že organizirana A. F. of L. unija med delavci Republic Corrigan-McKinney tovarne, kakor tudi v novi tukajšnji jeklarni, tako zvanem "strip millu." Gallagher je dalje izjavil, da bo imel ta lokal svoj prvo sejo v četrtek ob osmih zvečer v Homecker dvorani, W. 25. St. in Clair Ave.

Organizator Ameriške delavske federacije je dejal, da so bili enaki locali ustanovljeni že tudi v Republic jeklarnah v Cantonu, Massillonu in Youngstownu, in da se vrši kampanja, da se organizira v Ameriški delavski federaciji vse pri Republic Steel korporaciji zaposlene delavce.

Kultura

VAJA NA ODRU

V četrtek ob 8. uri zvečer se vrši vaja za opereto "Povodni mož", ki jo vprizori pevski zbor "Zarja" v nedeljo 6. aprila v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Zato se prosi vse igralce, da so ob pravem času na mestu, da se gre z vajo naprej, da bo priredba čim uspešnejša.

VAJA

Nocoj ob 7:30 se vrši vaja za igro "Lepa Vida" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi igralci so prošeni, da se gotovo učeleži.

"Verovšek" vprizori v nedeljo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd
"Lepo Vido" Pričetek ob treh popoldne.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pod razpisalco v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Pod pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"KARA GEORGE REDIVIVUS"

Pod tem naslovom je napisal Mr. Spencer Irwin, zunanje-politični urednik clevelandskega "Plain Dealerja" in velik prijatelj Slovencev ter sploh vseh Jugoslovancev, v torku v omenjenem listu članek, ki slove v prostem prevodu sledeče:

Ljudstvo Jugoslavije je še vedno prežeto z duhom Črnega Jurija ali Karadžorže. S prebrisanostjo in pretkanostjo tega starega kmečkega voditelja, ki je dvignil svoje ljudstvo na vstajo proti turškim gospodarjem, so se tudi Jugoslovani cele tedne dolgo poigravali z nacijskimi overturami, ki so šle za tem, da spravijo Jugoslavijo v osišče ali da sklene Jugoslavija vsaj sporazum z Nemčijo. Toda Jugoslovani so danes pripravljeni, povedati gospodarju Evrope, da naj gre drugim ponujati svoje prazne obljube.

Ako bo ostal Beograd neomajan pri tem odloku, bo naletel Hitler zdaj na prvo resno zapreko v svojem načrtu, ki gre za tem, da absorbira Balkan brez boja. Rečeno je, da je njegovemu oklevanju in pomišljanju, katerega je opaziti kljub temu, da ima v Bolgariji zbrano veliko armado, vzrok bojazen pred Rusijo, ker ne ve, kaj bi Rusija v tem slučaju ukrenila. To ni res, kajti Rusija bo nadaljevala svojo vlogo ter pustila Nemčiji neovirano dalje na Balkan, ki je bil doslej vedno smatran za slovansko sfero. Resnica je ta, da si Hitler ne drzne riskirati sunka proti Grčiji, dokler ne dobi Jugoslavije na varno v svoj "novi red." Jugoslavija pa nikakor ni pripravljena leči na to posteljo trnja.

Izpremembo nazorov jugoslovanske vlade je pripisati v prvi vrsti reakciji jugoslovanskega ljudstva. Kljub temu, da se je skušalo zatreti vse vesti, se je jugoslovanski narod dobro zavedal, kaj se dogaja. Pred desetimi dnevi, ko se je zdelo, da je vlada pripravljena, podpisati pakt z Nemčijo, je bilo jugoslovansko ljudstvo na pragu revolte. Armada ni stala ob strani vlade, in regent Pavle je bil prisiljen, umakniti svoj predlog, da se doseže sporazum z Berlinom.

Zdaj pa se je pojavil nov činitelj, ki je ojačil odpor jugoslovanskega ljudstva. V Grčijo so namreč prispele številne čete angleške armade. Dalje je Turčija jasno in brez ovinkov povedala, da bo podprla jugoslovansko obrambo proti vsakemu nemškemu poizkusu zavojevanja dežele. Kar je še manjkalo k ojačenju odporne duha Jugoslovancev, to je pa doprinesel sprejem lend-lease predloge v Washingtonu, s katero je zajamčena neomejena ameriška pomoč vsem državam, ki nastopajo ali bodo nastopile z orožjem v roki proti agresivnosti osišča.

Danes grozi Hitlerju na Balkanu združen angleško-grško-turško-jugoslovanski odpor. Ako se ta koalicija uresniči, bodo Hitlerjevi načrti resno ogroženi. Ako se bo mogel Hitler boriti na balkanski fronti, vsekakor ne bo nič z njegovo namero, da izvede letošnjo pomlad in vazijo Anglije.

Balkanski kmet je videl že mnogo zavojevancev v svojih dneh. In v njegovi naturi ni, da bi ponižno pokleknil pred zavojevalcem zato, ker se slednji poslužuje nasilja in terorja. Karadžorže je vedel, da je njegovo ime zapisano na turški črni listi. Jugoslavija danes ve, da je njeno ime na nacijski črni listi. Toda kljub temu se zdi, da je Jugoslavija pripravljena, slediti zgledu Karadžorže, in, kakor Grška, dokazati, da je balkanskemu kmetu svoboda več od življenja.

Kakor rečeno, je Mr. Spencer Irwin, politični urednik "Plain Dealerja," velik prijatelj našega jugoslovanskega naroda, v čigar prid je napisal že mnogo izbornih člankov, ki jih s pridom in užitek čita široka ameriška publika, s čemer si razširja obzorje o naši rojstni domovini, ki jo zdaj — baš zaradi teh člankov — že prilično dobro pozna. Sicer pa Mr. Spencer Irwin ni prijatelj samo jugoslovanskega, temveč vseh narodov, ki jih je že spravila ali jih grozi spraviti pod svojo okovano peto nacijsko-fašistična agresivnost. Spencer Irwin je danes eden izmed najzaslužnejših ameriških časnikarjev in borcev za zmago svobode nad tiranijo, za zmago demokracije nad brezpravnim tlačanstvom.

UREDNIKOVA POŠTA

DRAMSKI ZBOR VEROVŠEK VPRIZORI "LEPO VIDO"

Cleveland, Ohio. — V nedeljo, 23. marca bodo igralci dramskega zbora "Anton Verovšek" vprizorili Vojšakovo dramatično zgradbo "Lepa Vida" v petih dejanjih, na odru Delavskega doma na Waterloo Rd. Igra "Lepa Vida" je povzeta iz narodnega življenja (modernega) in je zelo slikovita. Kritika je tej igri že davno dala odlično mesto v naši dramski literaturi kot romantična novela, ki obseva življenje mladega dekleta.

Vprizoritev igre ni lahka. Zahteva več dobrih igralcev in dober scenarist. Resižerju Steblaju se je posrečilo spraviti skupaj izredno dobre igralce za to predstavo tako, da to pot mora biti dobro igrana.

Vido bo predstavljala poznana Florence Jeray-Slaby, njenege ljubčka — zapeljivca — pa Rudy Widmar, kateri je pri dramskem zboru "Ivan Cankar" preigral že več ljubavnih vlog zelo uspešno; kapitana bo igral Anton Dolinar, po dolgem času pride zopet na naš oder E. Matko v vlogi kapitanove matere, potem Katy Dolinar v vlogi gro-

fiče, tudi nje ni bilo opaziti na Verovškovem odru že nekaj let in smo jo pogrešali, potem Fran ces Henikman, Andy Božič, Joe Princ, Stanley Godnjavec, Tony Zedel, mornarji in drugi.

Igro režira John Steblaj. Ko sem njega zadnjič srečal, je bil zelo razpoložen, pa sem si mislil, kaj je povod temu? Kmalu izvem od njega dobro novico, pravi mi: "Veš za Lepo Vido imam pa dobre igralce, gre kot namazano, pogledj ta, in ta, in ona . . . prav zadovoljen sem". Ja, kdo bi pa ne bil, sem dejal, saj si pobral vso smetano z mleka!

To bo tretja predstava zbora "Verovšek" v letošnji sezoni in bo zadnja spomladanska predstava tega leta.

Zato ni več kot prav, da pridemo v nedeljo na to zaključno predstavo v večjem številu kot po navadi. Igra se prične ob 3. uri popoldne in zvečer bo ples.

Zato na veselo svidenje pri "Lepi Vidi" prihodnjo nedeljo v Delavskem domu na Waterloo Rd.

Louis Kaferte

Vabilo

Kakor vsako leto, tako tudi letos dramsko društvo "Anton Verovšek" zaključuje sezono z lepo igro "Lepa Vida".

Igre ne bom opisala, ker jo bodo že drugi, ki so boljše mojstri v tem, kakor jaz. Igralci so najboljše moči od Verovška in kar se tiče igre, mislim, da jo vsak pozna, tako da ni treba dosti opisovati od tem.

Občinstvo je prošeno, da bi bilo točno ob času v dvorani, ker igra se bo točno začela ob 3. uri popoldne, naj bo polna ali prazna dvorana.

Ker je igra v peti dejanjih, se bo tudi druge vrste zabave vprizorilo med dejanji, tako da bo postrežba prvovrstna za vse, da

ne bo dolg čas, ko se bodo scenarije spreminjale.

Vstopnice se tudi dobijo pri vseh članu Verovška, kakor tudi pri Mrs. Tolan in Frank Ipa-vec v Slovenskem delavskem domu.

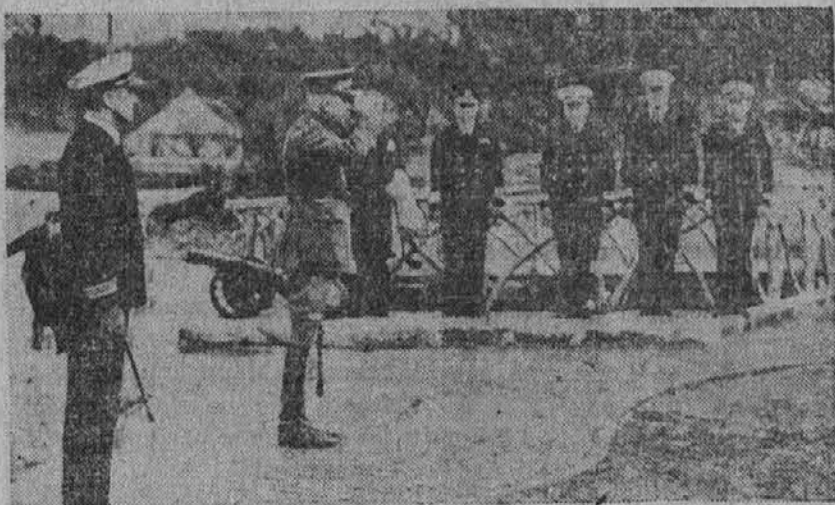
Cena v predprodaji je 35c pri blagajni 40c.

S tem vabimo občinstvo iz drugih krajev, in se zahvaljujemo že vnaprej.

Tem potom se zahvaljujemo tudi vsem, ki so nas podpirali v preteklosti, da so bile naše igre uspešne in da so se v tako lepem številu udeleževali prireditve.

Zato vas vabimo, da posetite še to našo zadnjo igro v lepem številu, da bodo igralci imeli še veselja za drugo leto.

Bermuda — ameriška baza

Na sliki vidimo angleškega generala Denisa J. C. K. Bernarda, poveljnika na Bermudi, ki pozdravlja častno stražo ameriških marinov, ob priliki slovesne izročitve Bermude Zedinjenim državam, ki bodo imele tu poslednjo svojo mornariško bazo.

Četvorčki

Naisliki je Mrs. P. Lasley, 42 let stara farmarjeva žena, ki je nedavno porodila četvorčke. Žena leži s svojimi otroci v bolnišnici v Louisville, Ky. Otroci od leve na desno so: John 5³/₄ funta; Mildred, 4 funte; Martina, 4 funte, in Beulah, 5 funtov.

Zvečer se bo vršil ples, za katerega bo igrala Jankovičeva godba.

Toraj na svidenje do nedelje. Članica Verovška

Učitelj Tone Šeme

V Starem trgu je pred vojno učiteljeval mlad, nam vsem priljubljeni in agilni učitelj Tone Šeme, sedaj ravnatelj meščanske šole na Viču. Veliko nas, njegovih učencev je sedaj tu v Clevelandu in vsi se ga spominjamo kot dobrega učitelja in našega prijatelja, ki je imel dobro besedo vedno za vsakega.

Večkrat sem želel vedeti, če sta si z Mr. Louis Šeme-tom, ki sedaj uči našo mladino, kaj v sorodu. Dognal sem, da sta bratranca. Kakor je on priljubljen naši mladini, tako je bil njegov bratranec Toni Šeme priljubljen nam.

Govoril sem že z mojimi prijatelji, ki smo k njemu v šolo hodili, da bi se enkrat vsi učenci, kar nas je tu, sešli in se dali slikati in bi mu sliko poslali.

Zato v ta namen sklicujem sestanek. Sešli se bomo v petek zvečer ob 8. uri dne 21. marca pri drugem bratranecu Joe Šeme-tu, ki vodi gostilno na St. Clair Ave. nasproti Zeletovega pogrebnega zavoda.

Pridite vsi učenci in njih žene in možje, da se dogovorimo. Mr. L. Šeme mi je obljubil, da bo tudi tam in bo povedal več o svojem bratranecu, našem učitelju, kje je potem učil, ko smo mi zapustili domovino i. t. d.

Do svidenja. Staro Trški rojak Ludvig Ohra. (podpis nečitljiv)

Z zapadne strani

Kakor vsako leto, imamo klubsko zabavo za Jožete in Pepse in sicer v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. in to v soboto 22. marca. Vabi se cenjeno občinstvo od blizu in daleč, da se udeleži.

Ta zabava je v korist kluba ali za naš Dom. Odbor je pridno na delu, da bo za vas vse preskrbljeno za piti in za jesti. — Igrala bo Simčič godba.

Vsi Jožeti in Pepce bodo dobili bel ali rdeč nagel.

Toraj še enkrat vas vabimo, da se udeležite klubovske veselice na Zapadni strani, 6818 Denison Ave.

Vas vabi odbor.

Srce in duša letala

Nač Nemčijo, Francijo, Rokavskim prelivom in Anglijo vlada slabo vreme. Gosta megla, dež, oblaki in viharji, vse to občutno ovira vsak promet i na kopnem i na morju, a vendar letala sprtih strank dan za dnevom, noč za nočjo, prelete stotine kilometrov, da odvržejo svoj smrtonosni tovor v srce sovražnikove države. Na kakšen način morejo dospeti letala kljub vsem vremenskim neprilicam do cilja in preleteti obsežne razdalje s skoraj matematično natančnostjo?

Dolžnost, da privede letalo po najkrajšem in najugodnejšem potu do cilja, leži na ramah navigatorja. Kakor je pilot srce, ker pod njegovo roko mrtva in negibna stvar oživi, tako je navigator duša letala in je danes ravno tako neobhodno potreben član posadke, kakor pilot.

Najbolj običajen način je orientacija po tleh, nad katerimi letalo leti, vendar prihaja to v poštev samo podnevi ob lepem vremenu. Druga metoda je let s pomočjo kompasa. Navigator zveže mesto starta s ciljem in nato odmeri kot, ki ga črta oklepa s smerjo sever-jug. Pri tem pa mora upoštevati, da noben kompas ni popolnoma točen, ker vpliva na nj motorji in

vsil kovinasti deli letala. Potemtakem mora pilot enostavno leteti pod tem kotom in v določnem času prispeti na cilj. Vendar se tega načina poslužuje navigator le tedaj, če nima na razpolago radia.

Zadnje čase je radio, radiogoniometer najbolj upoštevana navigacijska naprava. Imamo dve metodi radiogoniometrije. Po prvi ima letalo samo radijsko oddajno in sprejemno postajo, po drugi pa tudi radiogoniometer.

Prvi postopek je v glavnem naslednji: Dve ali več radijskih oddajnih oziroma sprejemnih postaj, ki so druga od druge precej oddaljene, je opremljenih s premičnimi okvirnimi antenami, ki se sučejo okoli svoje navpične osi. Jasno je, da sprejemni valovi ni v vsakem položaju enak. Najboljši in najmočnejši je tedaj, ko je okvir antene naravnost naravnost proti oddaljeni postaji, najslabši, oziroma enak ničli, pa tedaj ko je antena naravnost v nasprotno smer. Z drugimi besedami: z okvirno premično anteno se da ugotoviti smer, v kateri leži radijska oddajna postaja. Zato oddaja letalo v določenih presledkih svoj znak, ki ga te radio-postaji sprejemajo in določajo smer. Ker razpolagajo tudi z ugotovitvami drugih radijskih postaj, lahko z mest sprejema zarišejo na zemljevid vse smeri in kjer se te smeri sečejo, tam se trenutno nahaja letalo. Nato se ta ugotovitev sporoči letalu po radiu. Vendar je pa ta metoda dvorezna, ker more tudi sovražnik ugotoviti položaj letala. Zato se danes skoraj izključno uporablja radiogoniometer.

Radiogoniometer je v bistvu sprejemna radijska postaja s premično okvirno anteno. Način ravnarja s to napravo je naslednji. Navigator hoče ugotoviti položaj letala. Zato naravnost radiogoniometer na valove dveh ali več znanih radijskih postaj na zemlji, določi smeri, odkoder prihajajo valovi, in prenese te smeri na zemljevid. Sečišče mu pokaže položaj letala. Večinoma imajo ti radiogoniometri še pomožno anteno. Zadnje čase pa se mnogo uporablja tudi radiokompas, ki se loči od radiogoniometra v tem, da kaže smer stalno in avtomatično in je zato mnogo prikladnejši.

Uspeh kakšne akcije borbenega letalstva zavisi v glavnem od tajnosti. Če je sovražnik obveščen o nalogah nasprotnikovega letalstva, se bo vedno lahko pripravil na obrambo. Presenečenje je velik činitelj uspeha. Naj-

Uspeh kakšne akcije borbenega letalstva zavisi v glavnem od tajnosti. Če je sovražnik obveščen o nalogah nasprotnikovega letalstva, se bo vedno lahko pripravil na obrambo. Presenečenje je velik činitelj uspeha. Naj-

ŠKRAT

Nedeljski lovec Jaka je močan na srnjaka. Vodi ga izkušeni lovec. Čakata dobre pol ure, se prikaže srnjak. "Skrijte se še bolj," zašepeta lovec. "Zakaj neki," se zasmeje, "kaj samozavestno. 'Kaj misliš da se ga bojim?'"

Moderno dekle. — Stara mati: "Kaj ti je pa šepetal ta fant na uho, Špela?" Špela: "To ni več zate, stara mati."

starejši pripomoček navigatorske zvezde. Ta način so že na začetku vojne izpopolnili in gleži in kaže, da ga tudi danes uspehom uporabljajo. Let se še ponoči nad oblaki. Bistvo tode leži v tem, da se s pomočjo sekstanta dveh, že v naprej ločenih zvezd, izračuna položaj letala. Ta način je najbolj natančen, vendar je zahtevnejši, ker zahteva od pilota no matematično znanje.

Neposredno pred vojno je letalsko letalstvo izvršilo zelo zanimive vaje v navigaciji po zvezdah. Naloga je bila sledeča: bombardiranje nekega pristanišča, oddaljenega 900 milj od mesta starta. Let naj se izvede nad oblaki brez radia s pomočjo navigacije po zvezdah!

V ta namen so posebej pripravili neko letalo, ki je služilo za navigacijske svrhe, tako da moglo v njem istočasno delovati navigatorjev. To letalo spremljala dva bombnika. Prvi letala preletela 900 milj, skoraj v navpičnem letu, preko stozi oblake. Zmotila so se samo tam samo za pol milje. Danes se tudi s tem načinom dosti boljše uspehi.

"ENAKOPRAVNOST" OGLASAJTE V

Zakrajsek Funeral Home, Inc., 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 3149

JOIN
 American Red Cross

Moč preteklosti

(Dalje s 4. strani)

Prav govoriš, dobra moja, toda vse baronovo obnašanje je bilo tako žaljivo za Valerijo. — Oh! Če bi hotela pomagati sebi, bi bila srečna. — Oh! Namigovanje Samburove je nanašalo na slučaj, ki je vzbujal mnogo neprijetnosti. Valerija je bilo prelepa, ne bi vzbujala zanimanja, ampak vplivala nanje vkljub zaprtemu življenju. — Valerija je morala poslušati ljudske izjave; prosili so jo, naj prebriže poniževalno vez in osvoboditi človeka, ki jo bo ljubil in po njenem zasluženju. — Valerija je bil grof Prokin, mlad, zelo bogat človek; razen tega je znal pridobiti zase Ananija in Valerijino mater, ki sta mu potegovala za grofa in Valerijo. — Lolo jo je razgovarjala in jo naprtili si drugega moža, če bo Prokin boljši mož. — Na vsak način po možnosti povratka, preden odločijo v tem vprašanju. — Valerija je ostala neresena in jo čakala baronova povratka, ki jo brez dvoma dovedel do nje. — Valerija je bila položaj tega dne, saj so bili prijatelji sami na

terasi. Sluga, ki je prišel s kupom pisem in časopisev, je prekinil molk. Medtem ko je Valerija brala obširno pismo svoje kumice, je Lolo naglo odprla obsežen zavoj iz Indije: razen pisma na njen naslov, je bilo notri tudi pismo na Valerijo. Lolo je vtaknila ovoj v žep, in ko je prebrala svoje pismo je vstala. — Pojdive v tvojo sobo, Valerija; moram izpregovoriti resno besedo s teboj. Valerija je pobledelela, ko je zagledala ovoj z znano in pisavo. Pokorno je šla za svakinjo v sobo, se spustila v naslanjač in vprašala hladno, toda neodločno: — Kaj mi poveš, Lolo? Prejela si pismo od njega. Bržkone ti sporoča, da ostane še pet let v deželi bajaderk? — Ne, baš nasprotno. Pavlik sporoča, da računata, da prispe v Petrograd prve dni oktobra, in ti pošilja tole pismo. Valerija je najprej zardela, nato pobledelela in nestrno odrihnila pismo. — Moraš ga pregrati, Valerija, to je tvoja dolžnost. Vrača se in dovolj je teh sovražnih demonstracij, ki so že preveč poostrele tvoje odnose napram možu, — je strogo in ukazujoč rekla Lolo, ker je običajno vplivala na Valerijo. Naslonila se je na naslanjač in zamizala. Vsa duševna borba, ki je v njej kipela, se je odražala na njenem vzprejemljivem obličju. — Kaj mi je do mene? Saj sva se odtujila drug drugemu! Če se ti zdi neobhodno potrebno, preberi mi njegovo pismo, — je

s tihim glasom rekla Valerija. — Med nama ni skrivnosti, ti si mi sestra, Lolo. Prosim te, beri. In pokrila je obličje z roko. Lolo je odprla pismo in brala: (Dalje sledi.)

V najem
V najem se odda tri sobe s kopalnico in furnez. Kdor želi, naj pokliče Ivanhoe 1662 W., ali naj se ustavi na 665 East 160th Street.

Išče se
dekle za hišno delo. Lahko ostane čez noč. — Katera želi dobiti delo, naj se oglasi na 17202 Grovewood Ave. ali 390 East 156th St.

Zahvala
Dobro znani javni notar Marian Mihaljevich se prav iskreno zahvaljuje vsem trgovcem in posameznikom, ki so izpolnili svoje Income Tax listine v njegovem uradu. Tistim trgovcem, ki so dobili nove "Personal Tax" listine, naznanja, da morajo tudi tiste listine biti izpolnjene do konca meseca marca; trgovci morajo biti precej previdni pri izpolnjevanju dotičnih listin. Vsi, ki želijo kakšno informacijo ali nasvete, naj se z zaupanjem obrnejo na gospoda Mihaljevicha, ki vam popolnoma raztolmači vse, kar je potrebno, da se izpolni. Vse informacije in nasveti za taxe, popolnoma zaupno in diskretno. Urad gospoda Mihaljevicha se nahaja na 6424 St. Clair Ave. nasproti Slovenskega narodnega doma. Odprt vsak večer do 7. ure.

Zahvala
Dandanes se godijo zelo čudne stvari po svetu tako, da je kar neverjetno, kar se dogaja. No, nama bo ostal 8. februarja dan, katerega ne bova pozabila. Se sedaj ne moreva razumeti, kako je mogoče, da se more napraviti tako veliko gostijo ter povabiti toliko naših dragih prijateljev, brez da bi niti kaj slutila. Seveda gre za sluzga zato Mr. John Barkovič, ki je vse tako mojstrsko izpeljal. V nedeljo 2. februarja pride ta k nam J. Barkovič in hčerka Bertha ter nas vljudo vabita na ženitovanje svoje hčerke, ki se bo vršilo 8. februarja. Midva z ženo, nič napačnega sluteč, sva resno obljubila, da bova prišla. Otroci, vsi trije, so komaj čakali tisti dan. Najna edina hčerka je vedno zaposlena v bolnišnici, ampak ravno tisti večer je bila prosta. O še danes vidiva, kako je bila vsa skrito srečna, da bo med nami. Starejši sin je še delat šel ob štiri uri popoldne. Mlajši sin Frank pa je bil cel dan bolan, zvečer je vsa bolezen prešla. Nama se je vse nekako čudno zdelo. Šli smo od doma skupaj, ko pridemo v Slov. dom, vidimo dva fanta, ki nista bila nič poznana tem našim prijateljem. Prideva v dvorano. Takoj pri vratih zaupijejo — surprise! Ne morema popisati, kaj se je v srehi godilo, vedo le oni, ki so kaj enakega poskusili. Zahvalo naj sprejmejo vsi naši prijatelji. Nikoli nisva računala, da jih imamo toliko. Vzliči mrzlemu vremenu, je bila velika udeležba. Ta dan nam bo ostal vedno v trajnem spominu za 25-letnico najinga zakonskega življenja. Posebno lepa hvala Mrs. Rovšek, Mrs. Cernigoj, Mrs. Dusak in Mrs. Cermelj, ki so vabili in vsem, ki so sodelovali, ker delo je bilo v resnici ogromno, toliko ljudi skupaj spraviti. Hvala najni hčerki Nadi, ki je tako skrbela, da je vse lepo izvršilo. Prav lepa hvala našim kuharicam, ki so vse tako okusno pripravile, Mrs. Rovšek; Mrs. M. Cernigoj, Mrs. M. Cermelj, Mrs. Dremel, Mrs. F. Markovič, Mrs. H. Sustarsic, Mrs. J. Dusak in Mrs. Pikiš. Hvala vsem dekletom, ki so servirale, da so bili vsi lepo postreženi. Hvala Mr. S. Cernigoj in ostalim, kjer so skrbeli, da ni suše nastala. Hvala D. Rosi za godbo, katera je bila izvrstna, da smo se zabavali do ranega dne. Hvala vsem za košaro srebrnih rož in dolarjev, ki ste jih nama podarili. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. John Barkovič, Mr. in Mrs. Steve Cernigoj, Mr. Ralph Rovšek, Mrs. Ursula Rovšek, Mr. in Mrs. Joe Cermelj, Mr. in Mrs. Joe Pikiš, Mr. in Mrs. J. W. Bond, Mr. in Mrs. Frank Perme, Mr. in Mrs. John Strancar, Mr. in Mrs. Rudy Strancar, Mr. in Mrs. Frank Strancar, Mr. in Mrs. John Strancar, Mr. in Mrs. Louis Batich, Mr. in Mrs. Joe Sedaj, Mrs. Dany Sheel, Mr. in Mrs. V. Blasko in Pauline, Mr.

in Mrs. L. Pike, Mr. in Mrs. Anton Vidmar, Mr. in Mrs. Anton Mr. in Mrs. John Samsa, Mr. in Mrs. Andy Bozic (237), Mr. in Mrs. Sustarsic, Mr. in Mrs. F. Sustarsic, Mr. in Mrs. Steve Barton, Mr. in Mrs. Henikman, Mr. Leskovec, Mr. Joe Leskovec, Jim Grdina, Mr. in Mrs. I. Mervar, Mr. in Mrs. Andy Kocjan, Mr. in Mrs. Modic (156), Mr. in Mrs. A. Svetek, Mr. in Mrs. Leo Kausek, Mr. in Mrs. Ludvik Sanabor, Mr. in Mrs. Frank Prudic, Mr. in Mrs. Peter Ster, Mr. in Mrs. Bratina (Huntmere), Mr. in Mrs. Frank Slejko, Mr. in Mrs. A. Bolko, Mr. in Mrs. F. Dremel, Mr. Matt Pislar, Mrs. Dusak, Mrs. Markovic, Mr. Frank Gliha, Mr. in Mrs. S. Valencic, Mr. in Mrs. Leo Bolko, Mr. in Mrs. John Tomsich, Mr. in Mrs. Joe Tomsich, Mr. in Mrs. A. Turkman, Mr. in Mrs. Harry Erule, Mrs. Malse, Mr. in Mrs. Frank Jakos, Mr. in Mrs. Andy Bozic, Mr. in Mrs. Cinkole, Mr.

in Mrs. J. Krasovec, Mr. in Mrs. J. Rotar, Mr. in Mrs. F. Zadel, Mr. F. Stibel, Mr. in Mrs. Ličen, Mr. in Mrs. L. Furlan, Mr. in Mrs. Sajovec, Mr. in Mrs. Benta, Mr. in Mrs. John Crgol, Mr. in Mrs. Felix Vidmar, Mr. in Mrs. Joe Batich, Mr. in Mrs. Suban, Mr. in Mrs. Krist Cermelj, Mr. in Mrs. Krist Marc, Mr. in Mrs. L. Petrovic, Mr. in Mrs. H. Batich, Mr. in Mrs. G. Bachel, Mrs. Mary Spilar, Mr. in Mrs. Joe Lozar, Mr. in Mrs. L. Cebron, Mr. in Mrs. Paul Tanko, Mrs. Josephine Yontez, Mrs. Agnes Tursic, Mr. in Mrs. Frank Tursic, Mr. in Mrs. F. Cigoj, Mr. in Mrs. Joe Jerkic, Mr. in Mrs. Krist Lokar, Mr. in Mrs. Oblak, Mr. in Mrs. Matt Kaste- lik, Mrs. Erzen, Mrs. Josephine Rotar, Mr. Zgonik, Mr. in Mrs. J. Zurga, Mr. in Mrs. C. Benoval, Mr. in Mrs. J. Lozar, Mr. in Mrs. Andy Likar, Mr. in Mrs. R. Cermelj, Mr. in Mrs. Koloini, Mr. in Mrs. Valic, Mr. in Mrs. J.

Cermelj, Mr. in Mrs. Cermelj, Mr. in Mrs. Kuhla, Mr. in Mrs. M. Sezun, Mr. in Mrs. J. Zele, Mr. in Mrs. M. Hribar, Mr. in Mrs. Joe Penko, Mr. in Mrs. T. Malenčkar, Mr. Jack Dolgan, Mr. in Mrs. Kernel, Mr. in Mrs. M. Urbancic, Mr. in Mrs. A. Lokar, Mr. in Mrs. Tony Bencic, Mr. in Mrs. Mrs. Koren, Mr. in Mrs. Zeman, Mr. in Mrs. Dončević, Mr. Martin Stener, Miss R. Halowinko, Miss K. Hengleman, Mr. F. Marinko, Mr. M. Ausic, Mr. H. Sauer, Mr. F. Kuharic, Mr. H. Lorenze, Mr. A. Yorek, Mr. in Mrs. Don Ross, Mr. L. De More in Mr. N. Pantaloni. Ako se je pomotoma kakšno ime izpustilo se isto lepo zahvaljujemo. Tako bo ostal 8. februarj zapisan v naših srehi za vse življenje. Skušali pa bomo povrniti prej ali slej po naši najboljši moči. Hvaležna ostanema. Mr. in Mrs. Anton Batich, 661 East 159th St.

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

- JOHN RENKO
955 East 76th Street
- JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W
- JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Ce ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno se izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____

Dne _____ 19__

- Naše posebnosti**
- Roman beans 4 lbs. 25c
  - Buckwheat flour (Ajdova moka) 5 lbs. 25c
  - Ohio potatoes 10 lbs. 17c
  - Fresh eggs 21c doz.
  - Palmolive soap 4 bars 18c
  - Oxydol, large 2 for 35c
  - Leaf lettuce 9c lb.

We have also fresh and smoked ham.

B. Godec
16903 Grovewood Ave.

NEURITIS Relieve Pain In Few Minutes
Rheumatism in Many Back

To relieve torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get NURITO, the splendid formula, used by thousands. Dependable — no opiates. Does the work quickly. Most relieves cruel pain, to your satisfaction, in few minutes or your money back. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES
(externally caused)

NO MATTER what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula — powerfully soothing **Liquid Zemo** — which quickly relieves itching, soreness and starts right in to help nature promote **FAST** healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvellously effective ingredients help **YOUR** skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra-Strength Zemo.

PRAISED FROM COAST TO COAST!

Hvala sledečim: Mr. in Mrs. John Barkovič, Mr. in Mrs. Steve Cernigoj, Mr. Ralph Rovšek, Mrs. Ursula Rovšek, Mr. in Mrs. Joe Cermelj, Mr. in Mrs. Joe Pikiš, Mr. in Mrs. J. W. Bond, Mr. in Mrs. Frank Perme, Mr. in Mrs. John Strancar, Mr. in Mrs. Rudy Strancar, Mr. in Mrs. Frank Strancar, Mr. in Mrs. John Strancar, Mr. in Mrs. Louis Batich, Mr. in Mrs. Joe Sedaj, Mrs. Dany Sheel, Mr. in Mrs. V. Blasko in Pauline, Mr.

RAINEY INSTITUTE
1523 E. 55th St.
HEnderson 0992
Sola v šivanju
10 tečajev za samo \$2.00
Izkušene učiteljice. — Mali razredi. — Naučite se narediti sami vaše obleke, suits ali sulkanje.

V vsaki slovenski hiši s tukaj rojeno odraslo mladino bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevni problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno podpisane od pisatelja L. Adamiča, Cena \$3.50; po pošti 10c več.

SEZNAVITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

V. J. KRIZANOVSKA

67

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih
IVAN VOUK

Najprej je šel iz kajute, da vidi, kaj se zunaj godi. Vse na ladji je bilo pokoncu; duri kajut so bile na stežaj odprte in iz njih se je čul ženski jok in krik otrok. Bledi in prestrašeni možje so se zbrali v dvorani, toda ladja se je tako močno zibala, da je bilo težko stati. Grmelo je in ko je stopil na krov, je videl šviganje bliskov po črnosivem nebu. Krepek stis fluidske roke mu je povedal, da ne sme tritati časa, zato se je naglo spustil v kajuto in začel s pripravami.

Odprl je skrinjo z magičnimi predmeti in vzel iz nje verižico, na kateri je visela kovinska zvezda iz zmesi raznih kovin; v sredi je bil vdelan majhen aparat, podoban uri, in neskončno majhna kolesca so se vrtela s silovito naglico in razširjala silen opojen duh. Obesil si je verižico na vrat, položil aparat na golo kožo, na to je vzel iz različnih vrečk praške, jih zamesil z neko dišečo mastjo, a iz tega testa je napravil štiri hlebce in jih položil na zlat podstavek. Na vrhu vsakega hlebca je napravil majhno luknjo, katero je dal košček kafe in še iste zelene tvarine, ki jo je videl na trinožnikih v podzemskem mestu. Zažgal je obe tvari, nato je vzel iz skrinje majhen kovinski lok in štiri drobne puščice; končno si je na palec nadel prstan s kamnom, ki je izločal močno vijoličasto luč. Ko je končal te priprave, je baron nekaj časa go-reče molil, nakar je šel iz kajute poln energije in odločnosti; fluidska roka, ki je počivala na njegovi roki, ga je vodila, boderila in mu dajala moč.

Ladjo je zibalo in metalo semintja kakor orehovo lupino; zdaj je bila na vrhu kakor gora visokega vala, zdaj je brzela v globino; strašno hreščanje je dokazovalo, da ne bodo mogle njene stene vzdržati pritiska udarjajočih, groznih valov. Krov, ki so ga valovi neprestano zalivali, je bil prav prazen; videti je bilo samo nekatere mornarje, ki so bili v stalni nevarnosti, da jih valovi odneso v morje. Ne brez truda, toda, toda neovirano je prišel na zadnji del ladje. Nihče ni obračal nanj pozornosti in bil je uverjen, da je popolnoma sam, ko se je priklanjal na štiri strani neba ter metal prižgane hlebce v morje in izgovarjal formule proti elementom. Nato je baron izgovarjal imena duhov,

ki so jim pokorni vetrovi in hude ure, roteč jih, naj ustavijo vihar in rešijo ladjo. Istočasno ko je pozval najvišje duhove elementov, služabnikov zraku in vode, je izpustil štiri drobne puščice, a podstavek je skrnil v žep. Slika je bila nenavadna; hlebci so plavali po vodi in še dolgo so na njih goreli plamenčki; a vsakikrat ko je puščica izginila v mrak, je nastal pok in na vrhu ogromnega vala je zaplapolalo, kakor da gori grmada. Pri tej luči je baron videl sive oblake, ki so obdajali ladjo, a iz sive mase so se pojavljali obrisi človeških obrazov. Ta zračna množica je podila ladjo, ki jo je zdaj neslo po valovih kakor od divjega vetra. Ladja je vidno bežala iz oblasti viharja, zakaj grmenje je slabelo, a površina oceana je bila mirnejša; nato je nebo zadobilo safirnat odtенок vzhodne noči, a v daljavi je zasijala kakor zvezda luč svetilnika. Stis fluidske roke je odnehal in baron je vedel, da je njegovo poslanstvo končano. Bil je popolnoma izčrpan. Po vsem telesu se je potil, obleka mu je bila mokra do kože, zato se je podal v svojo kajuto.

Baron ni vedel, da ga je nekdo opazoval pri njegovem magičnem delovanju. To je bil neki mladi mornar, Rus po rodu kakor on. Besed Pavla Borisoviča ni mogel uloviti, tudi ni videl grmad, ki so gorele na vrhovih valov, pač pa je zapazil, kako se je baron priklanjal na štiri strani neba in kako je metal hlebce in puščice. Mornar je bil nekoliko okultista in je pogodil, da je ladjo rešil neizogibne pogube posvečenec.

S polnim zaščopenjem in celo s ponosom se je baron vrnil v kajuto. Prvič je uporabil nauke svojega učitelja in po tem znanju je rešil mnogo človeških življenj. Duša mu je kipela od goreče hvaležnosti k Bogu in po iskreni molitvi je legel in zaspal. Ko je naslednjega jutra stopil v obednico, je našel popotnike v največjem razburjenju; vsi so govorili o preteči jim smrtni ne-

varnosti in da jih je neko čudo rešilo. — Cejlon je na vidiku in čez uro časa zaplovemo v pristanišče, — je hreščala stara Angličanka in spremljala kričanje z živahnimi kretnjami. — Sam kapitan mi je pravil, da ne ve, kakšen veter je to bil. Če bi šli brez nikarih ovir dalje, ne bi mogli prispeti pred nočjo ali pa pred jutrišnjim dnevom. Vse svoje življenje ni doživel kaj takega.

Baron je ravnodušno poslušal prerokanje in domneve o čudnih nočnih dogodkih. Samo oni mornar je molčal in ravnodušno gledal Pavla Borisoviča; skrbno si je zapisal ime odljudnega potnika.

Bilo je prelepega in toplega avgustskega dne. Na veliki terasi se je zbrala vsa družina Samburovih. Posestvo Anatolijeve in Valerijine matere v Moskovski guberniji je bilo veliko in lepo; hiša, zidana za časa Katerine, je bila razkošno izdelana. Antonija Lvovna je rada preživela tam poletje in jesen z

otroki. V gosteh so bili Anatolij z ženo in dvema otrokoma ter Valerija z Borisom. Ko so poobedovali, sta šla Samburova in sin počivat, a mladi ženi sta ostali sami na terasi. Razgovarjali sta se polglasno, pazéč na otroke, ki so se igrali na pešeni ploščadi pod nadzorstvom pestunja.

Lolo se je nekoliko izpremenila; sveža, rožnata, smehljajoča se, je bila prava predpodaoba zadovoljnosti in sreče. Valerija je postala veliko lepša, toda bila je videti vsa druga kakor nekdanj. Bila je bolj podobna mladem dekletu kakor ženi in materi, tako je bila tanka in vitka; toda njen prelestni obrazek je izgubil svojo svežost, v kotih lepih škrlatnih ust se ji je vsedla grenkobna guba, a velike temne oči so postale resne in otožne in so oživele le pri pogledu na sina. Vendar pa ji je otrokovo rojstvo prizadejalo mnogo joka in toliko razburjenje je celo ogrožilo njeno življenje. Prve čase ji je bilo težko gledati otroka, a ta prepričevanje mate-

re, krščenke in Lolo je odgovarjala: — Saj je sirota in srce se mi krči, ko ga gledam.

Malo po malem pa je otrok postal njena rešilna bilka in silno se je navezala nanj. Čimbolj je Borja dorasčal, tembolj je bil podoben očetu, a Valeriji- no oboževanje otroka je bilo pomešano z grenkoto, vendar pa se je pokazala slabotna za vsako še tako nerazodno sinovo prošnjo; a zagoreli porednež se je zavedal svoje moči nad materjo in jo je strahoval. Iz ljubezni do otroka se je Valerija odpovedala ločitvi zakona in sklenila je rešiti to vprašanje šele po moževi vrnitvi.

Čas — najboljši zdravnik, — je nekoliko umirila njeno dušo, istočasno pa se je Valerija začela zanimati za okultna vprašanja. Zda se je začela resno učiti, prebrala je mnogo del iz hermetizma, in četudi ji je primanjkovalo prakse, je teorijo proučila prav dobro. Časa je imela dovolj, zakaj živela je skromno, občevala je le z bliž-

njimi prijatelji in je malo sprejemala. Moževega praga ni prestopila, ampak se je naselila blizu brata v Carnkem Selu, kjer je najela majhno stanovanje. Poletje je navadno preživela pri materi. Samo enkrat se je na zdravnikov nasvet zdravila v Opatiji, odtod se je za nekaj tednov podala v Montignoso, kjer je bivala večidel v vrtni, ki je bil nekoč zaraščen, Tu je opazovala Borisa in ga primerjala v duhu z malim Paolom Montignosom, ki se je bržkone tudi igral v tem vrtni; a zvečer, ko je otroka spravila spat, je šla v jamo in razmišljala o prošlosti. Prav neprijetni so bili za Valerijo dnevi, ki so iz Indije prispeli darovi in pisma; namesto da bi bila vesela, ker mož nanjo misli, ji je vse to povzročalo ostro bolečino. Nikdar ni brala pisem, ni odpirala pošiljatev, ampak vse je poslala v petrograjsko hišo.

Samburova je zapazila, da je bila Valerija po vsaki pošiljati iz Indije nekaj dni še bledejša, nemirnejša in bolj molčeča kakor po navadi. Nagla in raz-

dražljiva Antonija Lvovna vsakikrat obsipala odsotnega barona z nelaskavimi primerjavami. Dasi ravno ni Valerija, ki je Lolo opazila, niso bili ti materini izbruhovi, Valeriji. Zato je nekdo, ki tašča zopet obsula zeta s pošiljatev, stopila k njej, jo opazila in rekla:

— Draga mama, ne žali lika. Ali ne vidiš, da to Valje vseh. Ali ti ni znan prepoved, naj tuji ne pridejo posebej? Uverjena sem, da ga vključno mu nič manj ne ljubi. Komaj otroka po njem in nato je, da noče Valja obtežiti z zažaja, da bi malčku odvzela ta ali pa bi sama izgubila, ki bi ga mož zahteval zase, se ločila. Razen tega pa Boris že razumen in ni dolgi očetva v otrokovi naravnosti. Veruj mi, mama, in pričajrno Božji volji razrešitvazgodbo, ki se je pričela predsto leti.

Do solz ganjena je Antonija Lvovna. (Dalje na 3. strani)

Zavarovalnica za življenje na delu!

ŽE PO SVOJI NARAVI je Zavarovalnica za življenje delovna, podjetna sila — živa sila v hlah milijonov ljudi, ki so deležni njenih dobrot. Lansko leto je Metropolitan Družba obiskala marsikatero hišo v času družinske krize, kajti izplačanih je bilo nad \$182,000,000 na račun smrtnih slučajev, več tisoč lastnikom police Metropolitan Družbe. Dividende, potekle zavarovalnine, letna izplačila, odškodnine za poškodbe, bolezni in nezgode ter druge zahteve, ki so bile izplačane ali pa kreditirane lastnikom delnic tekem leta, so znašale nad \$426,000,000. Skupna vsota okoli

\$609,000,000 izplačil lastnikom police in dedicem je velik rekord za družbo. Denar Metropolitan Družbe, naložen za dobrobit lastnikom police, igra veliko vlogo v gospodarski zgradbi dežele. Ta denar je pomagal financirati vladno delovanje, je pomagal industriji in ljudem pri delu, da so zgradili javna in zasebna poslopja ter je pomagal farmerjem, da so si nabavili farne in jih držali v pravem stanju. Toda nizka obrestna mera je vplivala na dohodke družbe in posledno tudi na dividende lastnikom police. S svojim dobredelnim delovanjem, z bolniško

postrežbo upravičenim lastnikom police, raziskavanjem, z zdravstveno in varnostno knjižico in oglaševanjem je Metropolitan Družba zopet mnogo prispevala k boljšemu zdravju v Ameriki. Umrljivost med lastniki police Metropolitan Družbe je bila zopet zelo nizka, umrljivost med lastniki industrijskih police pa je bila približno ista kot leta 1939 in rekordna za to skupino. Metropolitan je vzajemna zavarovalna družba. To pomeni, da je imetje družbe namenjeno lastnikom police in dedicem. Vrednost tega imetja bo slednjim izplačana njim v njihov prid... in samo za nje.

Poročilo o poslovanju leta, končanega 31. decembra, 1940. (V soglasju z letnim poročilom, ki je bilo predloženo Newyorškemu Državnemu Zavarovalnemu Uradu.)

IMOVINA, KI JAMČI IZPOLNITEV OBEZVNOSTI

Vladine Jamščine		\$1,147,603,320.93
Ameriška vlada	\$1,063,435,444.96	
Kanadska vlada	84,167,875.97	
Drugi Bondi		1,947,840,273.51
Ameriški državni in občinski	98,597,960.88	
Kanadski okrajni in občinski	104,071,903.62	
Zelezniški	556,382,872.40	
Javne potrebnosti	709,433,300.58	
Industrijski in razni	479,354,236.03	
Delnice		86,359,622.68
Razen \$47,952.13 so vse prednostne in zajamčene.		
Posojila na Posestva		937,226,443.47
Farne	82,104,425.08	
Druga lastnina	855,122,018.39	
Posojila na Police		504,549,131.45
Lastovana Zemljišča		430,945,055.68
Vključno zemljišče za družbino vporabo in hišni projekti.		
Gotovina		150,740,516.25
Neizplačane in odložene premije		90,232,179.03
Zapadle in zaostale obresti, itd.		62,295,092.32
SKUPAJ		\$5,357,791,636.32

OBEZVNOSTI DO LASTNIKOV POLICE, DEDICEV IN DRUGIH

Postavno določene Rezerve za Police	\$4,665,558,926.00
Vsota z obrestmi in bodočimi premijami bo zajamčila izplačilo police.	
Dividende Lastnikom Police	112,417,253.00
Položene na stran za izplačila tekem leta 1941.	
Rezerve za Bodoča Plačila na Dodatne Pogodbe	139,378,189.86
V Zalogi za Terjatve	23,183,629.31
Vključno nezavršene terjatve zaradi pomanjkanja dokazov in preračunana vsota nejavljenih terjatev.	
Druge Zavarovalniške Obeznosti	44,729,420.90
Vključno rezerve za nezgode in zdravstveno zavarovalnjo, dividende puščene Družbi, vnaprej plačane zavarovalnine, itd.	
Razne Obeznosti	32,284,133.01
Obeznosti, ki niso zgoraj vključene, kot za zapadle davke.	
SKUPNE OBEZVNOSTI	\$5,017,551,552.08
Poseben Sklad	16,370,000.00
Prebiték	323,870,084.24
Služi za varnost, kot zaslomba proti izdatkom, ki jih ni mogoče predvideti.	
SKUPAJ	\$5,357,791,636.32

OPOMBA—Imovina v znesku \$238,267,654.59 v gornjem izkazu je naložena pri različnih javnih uradih po postavnih predpisih ali postavljeni oblasti. Kanadsko poslovanje, ki je navedeno v tem izkazu, je poročano na podlagi enake izmenjave.

Metropolitan Life Insurance Company

FREDERICK H. ECKER, Chairman of the Board

(A MUTUAL COMPANY)

LEROY A. LINCOLN, President

1 Madison Avenue, New York, N. Y.

DIRECTORS

FREDERICK H. ECKER, New York, N. Y., Chairman of the Board
Metropolitan Life Insurance Company
*MITCHELL D. FOLLANSBEE, Chicago, Ill. Member, Follansbee, Shoney and Schupp Attorneys at Law
JOSEPH P. DAY, New York, N. Y., President, Joseph P. Day, Inc., Real Estate
LANGDON P. MARVIN, New York, N. Y., Member, Emmet, Marvin and Martin Attorneys at Law
WILLIAM L. DE BOY, New York, N. Y., President, Union Dime Savings Bank
JEREMIAH MILBANK, New York, N. Y., Milbank & Co.
*Died Jan. 26, 1941

D'ALTON CORRY COLEMAN, Montreal, Canada, Senior Vice-President, Canadian Pacific Railway Company
NEWCOMB CARLTON, New York, N. Y., Chairman of the Board
Western Union Telegraph Company
LEROY A. LINCOLN, New York, N. Y., President, Metropolitan Life Insurance Company
HARRY W. CROFT, Greenwich, Conn., Retired, formerly Chairman of the Board Harbison-Walker Refractories Company
THOMAS H. BECK, New York, N. Y., President, The Crowell-Collier Publishing Company
WALTER EWING HOPE, New York, N. Y., Member, Milbank, Tweed and Hope Attorneys at Law

SAMUEL W. FORDYCE, St. Louis, Mo., Member, Fordyce, White, Mayne, Williams and Hartman, Attorneys at Law
GEORGE MCANENY, New York, N. Y., Chairman of the Board
Title Guarantee and Trust Company
ROBERT V. FLEMING, Washington, D. C., President and Chairman of the Board Riggs National Bank
FREDERICK W. ECKER, New York, N. Y., Vice-President
Metropolitan Life Insurance Company
WENTHROP W. ALDRICH, New York, N. Y., Chairman of the Board
Chase National Bank of New York
WILLIAM W. CROCKER, San Francisco, Calif. President
Crocker First National Bank of San Francisco

AMORY HOUGHTON, Corning, N. Y., President, Corning Glass Works
LOUIS S. ST. LAURENT, Quebec, Canada
Member, St. Laurent, Casque, Devlin & Taschereau, Attorneys at Law
ERNEST E. NORRIS, Washington, D. C., President, Southern Railway System
THOMAS H. MCINERNEY, New York, N. Y., President, National Dairy Products Corp.
PHILIP D. REED, New York, N. Y., Chairman of the Board
General Electric Company
JUAN T. TRIPPE, New York, N. Y., President, Pan-American Airways System
WEBSTER B. TODD, New York, N. Y., President, Todd and Brown, Inc., Builders

Godovanje Jožetov in Pepc

bo v soboto 22. marca pri

Mr. in Mrs. Mike Podboy

546 East 152nd St.

Serviralo se bo pečene in pohane piške. Peli bodo: Plut, Belle, Nosan in Lube.

IGRAL BO KRISTOF ORKESTER

Se pripopocamo za obisk.

HANSON Personal Scale

Special at \$2.49

An unusual value in a low platform bath scale. Unbreakable glass protected dial, easy to read and keep clean. Tested for accuracy with standard weights. Guaranteed for two years. Colors: white or ivory.

No. 733

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Ave. — EN. 9559

Sedaj je čas, da si nabrusite vaše stroje za travo rezati. Pri nas tudi nabrusimo nože, škarje in Ice skates. Popravljam vsakovrstne ključavnice in delamo ključce.

Slika kaže uradno poslopje Metropolitan Life Insurance Company v New Yorku. Glavni uradi družbe so tudi v San Franciscu in v Otawu, Kanada. Poleg tega pa je še 1100 okrajnih uradov in podružnic po vseh Združenih državah in Kanadi za udobnost lastnikov police.